

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkistaminen

KVLTK 17.04.2024 § 13
324/00.00.00/2023

Valmistelija

hallintosihteeri Annika Rauma puh. 050 4436 880

Keväällä 2019 eduskuntavaaleissa Suomessa otettiin käyttöön kirjeäänestys ulkomailta. Ulkomailta pysyvästi asuvat äänioikeutetut ja muut vaalien ajan ulkomailta oleskelevat äänioikeutetut saivat oikeuden äänestää yleisissä vaaleissa kirjeitse ulkomailta.

Kirjeäänestystä haluava äänioikeutettu tilaa kirjeäänestysasiakirjat ulkomaille, ne saatuaan äänestää ja palauttaa äänensä lähetekuoreessa Suomeen oman kuntansa keskusvaalilautakunnalle. Kun äänestäjä on postittanut kirjeäänestyksen lähetekuoren Suomeen, ääni on annettu, eikä hän voi enää kyseisissä vaaleissa äänestää esimerkiksi edustustossa tai vaalipäivänä Suomessa. Kirjeitse annettu ääni on siis samaan tapaan lopullinen kuin muutkin äänestysmuodot, eikä sitä voi korvata myöhemmin.

Kirjeäänestyksessä pätevät samat säännöt kuin vaaliviranomaisten edessä äänestämisenä. Esimerkiksi toisen nimissä tai useampaan kertaan äänestäminen on säädetty rikoslaissa rangaistavaksi samoin kuin toisen henkilön äänestämiseen vaikuttaminen uhkauksella tai väkivallalla.

VaaliL 66 a §

"Äänioikeutettu, jolla ei ole kotikuntaa Suomessa, ja muu äänioikeutettu, joka asuu tai oleskelee ulkomailta koko ennakoäänestysajanjakson ja vaalipäivän, saa äänestää kirjeitse ulkomailta (kirjeäänestys) siten kuin tässä luvussa säädetään."

VaaliL 66 g (14.12.2017/939)

"Kirjeäänestysasiakirjojen tarkistaminen kunnan keskusvaalilautakunnassa:

Kunnan keskusvaalilautakunnalle saapuneet kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan noudattaen, mitä 63 §:ssä säädetään.

Kirjeäänestys on 63 §:n 1–3 momentissa tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetyserkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta;
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin;
- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen jälkeen keskusvaalilautakunnan on vaalisalaisuus säilyttäen avattava hyväksytyt kirjeäänestyksen vaalikuoret, leimattava niissä olevat äänestysliput ja suljettava leimatut äänestysliput 50 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin vaalikuoriin. Leimaaminen ja uudelleen kuoritus on tehtävä aluevaaleissa viimeistään vaalipäivää edeltävänä lauantaina ennen kello 15:tä."

Esittelijä

Keskusvaalilautakunnan sihteeri

Esitys

Keskusvaalilautakunta tarkastaa kirjeäänestysasiakirjat kokouksissaan
Vaalilain 66 g §:n vaatimalla tavalla.

Päätös

Hyväksyttiin.
